

NOVUM

MUZEUM JINDŘICHOHRADECKA

červen 2013

Textil 2013

Textil provází člověka téměř od samého počátku jeho existence. Vedle hlíny to byl jeden z prvních materiálů, který člověk esteticky ztvárňoval. Někdy způsobem, vyplývajícím ze samotného technologického principu výroby, jenž postupem času nabýval na rafinovanosti, až dosáhl vrcholného výrazu ve středověku v podobě tapiserie a krajky. Tapiserie zateplovala spoře vytápěné prostory středověkých hradů a krajká původně sloužila jako spojovací prvek jednotlivých dílů oděvu. Postupem času se funkce esteticky ztvárňovaných textilií měnila, až nakonec postupně pozbyla svůj význam. Naštěstí od se 60. let 19. století objevily snahy o obrodu řemeslné výroby, nejprve manuálním způsobem, které pak pokračovaly i v první polovině století dvacátého. U nás to byli především výrobci tapiserie Rudolf Schlattauer z Valašského Meziříčí a jindřichohradecká Marie Teinitzerová a krajkářky Emilie Paličková-Mildeová a Marie Sedláčková-Serbousková. Další generace textilních výtvarníků již neváhaly zasáhnout k tkalcovskému stavu nebo krajkářskému náčiní, aby vlastnoručně realizovaly své představy přímo v materiálu. Díky úspěchům textilních výtvarníků se konalo několik velkých výstav. V roce 1966 se stala místem realizace výstavy Jízda Pražského

Hradu a v roce 1971 Královský letohrádek Belveder. Přestože se ukázalo, že se jedná o akce, prospěšné dalšímu vývoji, byla tato druhá přehlídka zároveň poslední. Větší společná výstava soudobé tapiserie a krajky proběhla až pod názvem Textil 2001 v budově Mánesa. Na tradici výstav se v roce 2004 pokusila navázat Jindřichohradecká kulturní společnost vystavení v Zámeckém mlýně, ale kvůli předloňskému požáru starého pivovaru v jeho těsném sousedství byla nucena tuto činnost ukončit. Díky vzniku spolupráce mezi Domem gobelinů, Muzeem Jindřichohradecká a Sdružením textilních výtvarníků se podařilo pro rok 2013 připravit velkou výstavu, která se uskuteční od 30. června do 11. srpna v prostorách minoritského kláštera a kostela sv. Jana Křtitele a naváže na tradici textilních výstav ve městě. V působivých výstavních prostorech křížové chodby a v hlavní lodi kostela sv. Jana Křtitele bude možno shlédnout vybraná textilní díla předních českých výtvarníků. Vzhledem k velikosti prostoru zde budou vystaveny i velkoformátové práce, které dokonale dotvářejí celkový duchovní prostor.

Společná výstava Domu gobelinů a Muzea Jindřichohradecká vrátí současný český textil opět do Jindřichova Hradce, kam neodmyslitelně patří. Jsme rádi, že Vás můžeme pozvat nejenom na slavnostní vernisáž, která se uskuteční v sobotu 29. června ve 14 hodin v kostele sv. Jana Křtitele, ale i v 17 hodin na koncert do kaple Máří Magdalény s názvem „Cimbál, jak ho neznáte“, kde vystoupí Petra Meisl a Daniel Skála.

Věra Klimšová, Alexandra Zvonářová

Muzeum Jindřichohradecká a Gloria musaealis

Národní soutěž muzeí Gloria musaealis vstoupila v roce 2012 do svého jedenáctého ročníku. Jejím vyhlásovateli jsou Ministerstvo kultury ČR a Asociace muzeí a galerií ČR. Soutěž si klade za cíl upozornit veřejnost na přínos muzeí a galerií k zpřístupňování a využívání kulturního dědictví i k jeho ochraně a na špičkové výkony institucí i jednotlivých pracovníků v oboru muzejnictví.

Bývá vyhlášována ve třech kategoriích, Muzejní výstava roku, Muzejní publikace roku a Muzejní počín roku. V XI. ročníku soutěžilo celkem 53 muzeí a galerií z celé České republiky se 73 soutěžními projekty. O jejich pořadí rozhodovala sedmičlenná odborná porota a vyhlásovatelé na její návrh rozhodli o ocenění soutěžních projektů na prvních třech místech a udělení zvláštních cen. K soutěži byla vydána výzonná zpráva,

kde jsou představeny všechny přihlášené projekty a kteou je možno získat na sekretariátu Asociace muzeí a galerií ČR.

Muzeum Jindřichohradecká se v roce 2012 přihlásilo do národní soutěže s projektem Revitalizace Muzea Jindřichohradecká. Odbohou porotou bylo nominováno na jednu ze tří cen v kategorii Počín roku. Svou cenu si přijeli zástupci muzea převzít do Muzea hudby v Praze dne 16. května 2013. (Foto předání M. Čarek)

Muzeum Jindřichohradecká získalo svou cenu proto, že vytvoření tolika nových expozic v rámci jedné přestavby je ojedinělou záležitostí v celorepublikovém měřítku. Bylo zde vytvořeno 8 nových stálých expozic, které návštěvníkům prezentují bohatou historii a tradice vyspělé řemeslné výroby, vysokou kulturní úroveň a významné osobnosti regionu od středověku do současnosti. Obsah jednotlivých expozic vychází z dlouhodobého sbírkotvorného programu muzea a představuje reprezentativní výběr z jedinečných ucelených souborů jako jeho výsledek. Nově vytvořené expozice byly zpřístupněny v dubnu 2012.

Malé ohlédnutí za Muzejní nocí

V letošním roce bylo naše muzeum vyznamenáno hned dvakrát – po umístění v soutěži Gloria musaealis bylo Asociací muzeí a galerií ČR vybráno také za zahajovací místo celonárodního Festivalu muzejních nocí. Tuto skutečnost pokládáme za velkou čest už také proto, že tímto bylo slavnostní zahájení poprvé sinováno do jižních Čech. V konferenčním sále se sešli zástupci Ministerstva kultury, Asociace muzeí a galerií, krajských úřadů a muzeí z celé republiky, včetně pana starosty J. Hradce Ing. Stanislava Mrvka a radního pro školství a kulturu Jč. kraje JUDr. Toměše Vytisky, kteří měli nad akcí záštitu.

Na toto zahájení navázala od 19.00 hodin Muzejní noc, která byla v letošním roce zaměřena na téma oper, ve kterých účinkovala Ema Destiniová. (Také proto, že v letošním roce na podzim chystáme otevření nové expozice, která jí bude věnována.) Byl připraven bohatý program i hra pro děti, což bylo veřejnosti přijímáno s velkým ohlasem. Pšlo se podívat téměř tisíc návštěvníků. Chtěli bychom tímto velice poděkovat všem účastníkům, kteří se podíleli na přípravě a průběhu muzejní noci. Děkujeme.

red.

Jihočeští betlémaři od A do Z

LEXA KAREL Amatérský řezbář ze Strakonice vytváří několik typů betlémů od malých jednoduchých betlémů z přírodního dřeva až k několikametrovým dílům s polychromovanými figurkami. Součástí největších betlémů je bohatá architektura a některé dominanty Strakonice, mezi nimiž nechybí ani věž Rumpál. Vedle figurek svaté rodiny, tří králů a pastýřů se nalézá bohatá přehlídka darovníků a muzikantů. Tvůrce je autorem také menších orientálních a hoských betlémů.

MALENICKÁ KRISTÝNA Profesionální keramička z Roudné u Tábora se zabývá výrobou jesličkových celků i jednotlivých figurek různých rozměrů a v několika provedeních. Společně s jejím dílem je přírodní provedení figurek, které jsou většinou bez polychromie. Menší figury jsou umístěny v keramických stájích. Pro velké jednotlivé figury vytváří autorka stáčky z přírodních materiálů.

MAN PAVEL Betlémář z Lhoty pod Horami u Temelína je autorem několika menších betlémů vyřezávaných z jesličkových archů. Věnuje se sbírání různých jesličkových archů a shromažďování novinových výstřihků, video a fotodokumentaci betlémářství.

MAREŠ ALOIS Řezbář z Kamenného Újezdu se věnuje výrobě dřevěných reliéfních betlémů. Většina jeho téměř filigránových prací má podobu třídných křídlových oltářů, kde se v centrální části nachází svatá rodina a na bočních křídlech tři králové a pastýři. Vytváří také jednodílné reliéfy s hlavními betlémskými motivy. Převážná část betlémů je v přírodním provedení bez barevné polychromie.

MAŠEK JIŘÍ Autor z Veselí nad Lužnicí je tvůrce pouze jednoho betléma, který si vytvořil pro svou radost. Jeho dílo překvapí nejenom pojetím rezbou, ale také tím, že některé z nich se pohybují. První v průměru patnácti centimetrové lipové figurky svaté rodiny byly vytvořeny v roce 1994 a v dalších letech byly přidány postavičky tří králů, zvířátka a darovníci. V betlémě je celkem 27 figur a z toho se deset pohybuje. Osel s volkem se naklání k Ježíškovi, muzikanti hrají, děvčata tančí, darovníci pozvedají vánočku, kovář ková na kovádně, zvoník zvoní a pumpař čerpá vodu z pumpy. Scéna s pozadím jihočeské vesnice je umístěna ve skřínce o rozměrech 120x80x65 cm. Pohyb obstarávají dva motorky a tekoucí vodu do pumpy miničerpadlo.

Alexandra Zvonarová

Zprávy:

Expozice v jezuitském semináři - otevřeno denně od 8.30 do 12.00 a od 13.00 do 17.00 hodin. **Městská vyhlídková věž** je otevřena denně od 10.00 do 12.30 a od 13.00 do 16.00 hodin. **Výstavní prostory v minoritském klášteře** jsou otevřeny denně mimo pondělí od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 16.00 hodin. **Kostel sv. Jana Křtitele** je pro veřejnost uzavřen.

Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost celoročně v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin.

Spolek Přátel starého Jindřichova Hradce pořádá **v pondělí 10. června od 19.00 hodin** přednášku Mgr. Libora Svobody, Ph.D. s názvem **ČINNOST MIMOŘÁDNÝCH LIDOVÝCH SOUDŮ NA JINDŘICHOHRADECKU**. Přednáška dokumentuje proces vyrovnání s protektorátní minulostí v bývalém okrese Jindřichův Hradec při uplatňování retribučního zákona v letech 1945–1947. Autor se zaměřil také na osudy vybraných potrestaných osob a příběh líčení u mimořádných lidových soudů. Konferenční sál muzea ve Štítného ulici. Vstup volný nejen pro členy spolku.

Ve čtvrtek 20. června se koná od 17.00 hodin v kostele sv. Jana Křtitele **KONCERT DĚTSKÝCH PĚVECKÝCH SBORŮ s názvem CHVÁLA ZPĚVU**. Vystoupí pěvecké sbory Nova Domus, Novadomáček, Lyra a Fuettes Martiny Kučerové. Vstupné dobrovolné.

V sobotu 29. června 2013 se ve 14.00 hodin v kostele sv. Jana Křtitele odehraje slavnostní **vernisáž výstavy TEXTIL 2013**. Výstava představí tvorbu předních českých výtvarníků. Na vernisáži vystoupí Daniel Skála – cimbál a Petra Meisl – zpěv, recitace. Výstava potrvá do 11. srpna 2013.

Muzeum Vás srdečně zve do výstavní síně „V jezuitském semináři“ na Balbínově nám. na výstavu jindřichohradeckého výtvarníka **ANTONÍN MÁLEK. K pětasedmdesátinám**. Výstava potrvá do 21. července 2013.

Muzeum Jindřichohradecka Vás zve na výstavu jindřichohradecké fotokupiny PADESÁTILETÝ FOKUS, která je umístěna v křížové chodbě minoritského klášteře ve Štítného ulici. Výstava potrvá do 16. června 2013.

Do téhož objektu minoritského klášteře Vás srdečně zveme na výstavu LETEM HRAČKÁŘSKÝM SVĚTEM a NA SKLONKU MONARCHIE, které naleznete ve výstavním a konferenčním sále. Výstavy potrvají do 30. prosince 2013.

MUZEUM JINDŘICHOHRADECKA OBDRŽELO 3. CENU V CELOREPUBLIKOVÉ MUZEJNICKÉ SOUTĚŽI GLORIA MUSAEALIS V KATEGORII POČÍN ROKU. Více v článku uvnitř listu.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka Ročník XXII. 6/2013

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Píkal

Registrační značka MK ČR 11673

Výkoný redaktor: Pavla Míchalová

www.mjh.cz

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka, Balbínovo nám. 19/I, 377 01 Jindřichův Hradec

Telefon: 384 363 660 (pokladna), 384 363 661 (pracovní), E-mail: muzeum@mjnh.cz